

1 Odpowiedzialność materialna pracowników za wyniki inwentaryzacji

Zobacz więcej www.inforlex.pl

Inwentaryzacja przeprowadzana na polecenie pracodawcy przez pracowników jest najczęściej związana z ich odpowiedzialnością za mienie powierzone. Za czas poświęcony na ustalenie stanu określonych rzeczowych lub pieniężnych składników majątkowych po zakończeniu roku (lub po krótszych okresach) zatrudnieni mają prawo do wynagrodzenia za pracę. Jeśli zadania inwentaryzacyjne wiązały się z koniecznością pracy w godzinach nadliczbowych, wówczas wymagają one zrekompensowania czasem wolnym lub stosownymi dodatkami do wynagrodzenia za pracę.

Stwierdzone wskutek inwentaryzacji niedobory mogą zostać potrącone z pensji pracownika wyłącznie za jego pisemną zgodą. W razie braku takiej zgody pracodawca może dochodzić od niego roszczeń z tego tytułu tylko na drodze sądowej.

Ogólne zasady odpowiedzialności materialnej

Przepisy Kodeksu pracy wyróżniają odpowiedzialność materialną pracowników na zasadach ogólnych oraz odpowiedzialność szczególną za powierzone mienie.

Tabela 1. Ogólne warunki odpowiedzialności pracownika

Warunek odpowiedzialności	Czego dotyczy
szkoda po stronie pracodawcy	może obejmować stratę (szkodę) rzeczywistą, jakiej doznaje mienie poszkodowanego pracodawcy, oraz utratę korzyści, jakiej mógł się spodziewać, gdyby mu szkody nie wyrządzono
niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku pracowniczego	może wynikać nie tylko z zakresu czynności pracownika lub np. z ustnych poleceń przełożonego bądź z obowiązującego u pracodawcy regulaminu organizacyjnego
wina pracownika	dotyczy winy pracownika w wyrządzeniu szkody, która może mieć charakter: ■ umyślny – powstaje wtedy, gdy pracownik chce wyrządzić szkodę (zamiar bezpośredni), jak i wtedy, gdy wyrządzenie szkody przewiduje i z tym się godzi (zamiar ewentualny), ■ nieumyślny – polegający na tym, że pracownik nie mając zamiaru wyrządzenia szkody, wyrządza ją jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość wyrządzenia szkody przewidywał (lekkomyślność) lub mógł przewidzieć (niedbalstwo, które w zależności od zakresu niedołożenia staranności jest stopniowane od lekkiego do rażącego)
związek przyczynowy między działaniem pracownika a powstaniem szkody	musi istnieć zależność pomiędzy działaniem (zaniechaniem) pracownika a skutkiem w postaci szkody powstałej po stronie pracodawcy